

Перший урок у 2 класі

Тема уроку: А дружити треба вміти.

Мета уроку: Вчити дітей оцінювати адекватно різні життєві ситуації, аналізувати їх і знаходити самостійно шляхи виходу з них; вміти розрізняти поняття „друг”, „товариш”,

«компроміс»; розвивати в учнів загальнолюдські чесноти, прищепити їм повагу до людських цінностей; сприяти розвитку критичного ставлення до себе і своїх особистих якостей, навчити терпимості й коректності в спілкуванні з однокласниками. Виховувати товариську, бажання завжди жити в мирі і злагоді, уникати конфліктів.

Обладнання: аудіозапис пісні „Посмішка”, „Пісня про дружбу”, кліп, картки для роботи в групах, мікрофон.

Хід уроку:

1. Організація класу до роботи. Створення позитивного настрою.

Ось і промайнуло тепле літо, закінчилися канікули. Я рада вітати вас в нашому світлому класі. Ви відпочили, набрались сил і готові знову вчитися. Розпочинається новий навчальний рік, ви уже другокласники. Любі діти! Я щиро вітаю вас зі святом — Днем знань. Від усієї душі бажаю вам міцного здоров'я, багато нових друзів та здійснення всіх бажань. Сподіваюсь, що ви скучили за своїми друзями з класу. Запрошую вас на перший урок у цьому навчальному році. В добрий час!

Психологічна налаштованість на урок

Вправа «Спіймай мій настрій»

— Посміхніться, «зніміть» посмішку зі свого обличчя та «киньте» своєму сусідові. «Спіймайте» посмішку, «прикрасьте» нею своє обличчя. Подайте один одному руку і скажіть «Як класно, що ти у нас є».

2.Актуалізація опорних знань.

2.1.Гра „Вилучи зайве”

– Знайдіть „ зайве” слово.

Лікар, вчитель, продавець, друг.

- Назвіть спільнокореневі (друзі, дружити, дружелюбний, дружній).

2.2.Гра „ Знайди заховані слова”

Апрідружитивлатребаурвміти..

- Що означає цей вислів ?

3. Повідомлення теми та мети уроку. Вправа „ Очікування”.

Сьогодні ми поговоримо про дружбу як одну із загальнолюдських цінностей.

- спробуємо усвідомити значення слова „друг”, „товариш” „компроміс”;
 - з’ясуємо, яке значення має дружба у житті кожного з вас;
 - ми визначимо, які цінності треба мати, щоб з тобою хотіли дружити однокласники;
 - будемо вчитися жити в мирі і злагоді;
 - розвиватимемо творче і критичне мислення, спостережливість;
 - попрацюємо в парі і групах. (Тема написана на хмаринці)
- Я сподіваюся, що ви на уроці будете уважними, щирими, відвертими; правильно і точно відповідатимете, дружно працюватимете в групах.

4.Осмислення нового матеріалу.

4.1. Введення в тему з використанням методу «Займи позицію».

Для цього в протилежних сторонах класу вивішуються два плакати. На одному написано - «Дружба в класі не потрібна», на іншому - «Дружба в класі потрібна». Учнем пропонується визначити свою позицію й стати біля того плаката, що відповідає їхній точці зору на дане питання.

Ваші аргументи ми послухаємо в кінці уроку. Можливо ви ще поміняєте свою думку.

4.2. Бесіда про дружбу. Складання кола друзів.

Що таке дружба? Хто може бути другом? Чи можлива дружба між членами

родини, між однолітками, однокласниками?

- Найкращими друзями є наші рідні: батьки, бабуся і дідусь, брати і сестри. Недаремно у народі кажуть: «Твоя сім'я – найкращі друзі». **(На дошці таблиця фото дітей зі своїми батьками)**-Розкажіть, хто з членів вашої сім'ї є для вас найкращим другом? Чому?

Друзями можуть бути однолітки, сусіди, однокласники, віртуальні друзі в Інтернеті.

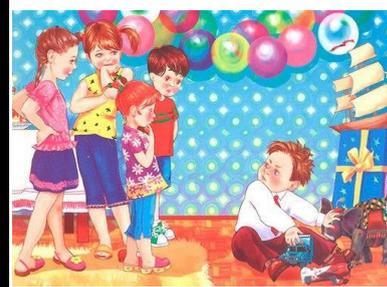
4.3. Спрямоване читання тексту

- Прочитайте мовчки із слайда і дайте відповідь на такі питання:
- Що таке дружба?
- Кого можна назвати друзями?
- Що поєднує друзів?

Сучасні словники визначають дружбу як близькі стосунки, що засновані на взаємній повазі, прив'язаності, спільності інтересів, смаків, поглядів, життєвих цілей, активній зацікавленості один в одному. Друг – це людина, якій можна довірити свої таємниці, переживання, поділитися з ним радістю.

Друг походить від слова „дорог”, тобто” дорогий”.

- *А чи можна назвати друзями дітей, яких зображено на малюнках.*

4.4. Пісня про дружбу

Послухайте пісню і за допомогою дієслів визначте, що може зробити друг для вас? (втішить, допоможе, порадить, виручить, підтримає).

– Як ви гадаєте добро і дружба пов'язані між собою? Чому?

4.5. Аналіз ситуацій із життя учнів. Вправа „ Будь співчутливим”.

Читання в особах оповідання „ Три товариші” та його обговорення. Наведення дітьми прикладів ситуацій, коли необхідно проявляти співчуття.

Три товариші

Павлик загубив сніданок. На перерві всі діти снідали, а він стояв і дивився.

- Чому ти не їси ? – запитав Мишко
- Сніданок загубив.
- Погано, – сказав Мишко, кусаючи булку, – до обіду ще далеко.
- А де ти його загубив? – запитав Петрик.
- Не знаю, – тихо сказав Павлик.
- Ти, мабуть, у кишені ніс, а треба було в сумку класти, – сказав Петрик.

А Орестик нічого не запитав. Він підійшов до Павлика, розламав на двоє шматок хліба з маслом і протягнув товаришу:

- Бери половину. Павлик посміхнувся:
- Дякую!
- Що трапилося з Павликом?
- Хто з товаришів поділився з ним сніданком?
- Як можна одним словом назвати вчинок Орестика? Чому він так вчинив?
- Яким був цей хлопчик? Що означає бути чуйним, співчувати? Чому потрібно співчувати один одному? **А зараз подумайте і пригадайте випадок, коли ви проявили співчуття. Діти по колу передають іграшку, і той, у кого іграшка, висловлює свою думку.**

Одна із головних рис дружби – це безкорисливість. Якщо друг використовує вас, то це вже не друг. Знайти собі справжнього друга справа

нелегка, а зберегти дружбу – ще важче. А чи знаєте ви, що справжню дружбу неможливо ні виміряти, ні оцінити. Вона немає ціни. **Щира дружба – це ніби повітря, без якого не може жити людина.** Дружба – тендітна річ, як скло. Вона випробується повсякденними дрібницями. Навіть між кращими друзями виникають суперечки. Буває так, що дружиш із кимсь, а потім раптово щось ламається, розбивається – і від взаємної прихильності залишаються лише уламки. Звичайно, можна знову помиритися, попросити пробачення. А якщо образа занадто велика? Ти чекаєш, коли твій друг першим підійде до тебе, щоб вибачитися, а він не підходить. Його гордість не дозволяє йому цього зробити. От так починає здаватися, що підходити друг до друга безглуздо, та й занадто пізно. Пізно? Ні, просити пробачення ніколи не пізно. Саме через те, що ми боїмося зробити перший крок, усе ускладнюється і дружбу вже не склеїти. **Послухайте, що треба зробити, щоб помиритися.** (Діти слухають пісню «Посмішка»)

Отже, частіше треба посміхатися один одному.

4.6. Робота із портфолію. Робота зі сторінкою „Мої друзі”.

Вчитель роздає кожному учневі листок із записаними на ньому словами про друга:

1. Справжній друг – це той, хто ніколи не обманує свого друга.
2. Справжній друг – це той, хто не пошкодує поділитися зі своїм другом всім, що сам має.
3. Справжній друг – це той, хто нікому не видає секрети свого друга.

4. Справжній друг – це той хто не почне сміятися над бідою або невдачею свого друга.

5. Справжній друг – це той, з ким завжди цікаво і ніколи не нудно.

6. Справжній друг – це той, хто постарається захистити від кривдника.

- Чи згодні ви з цими твердженнями? (відзначте кружком ті твердження, з якими згодні).

Ви погоджуєтесь з більшістю тверджень? Якщо так, то спробуй в кожному твердженні замість слів СПРАВЖНІЙ ДРУГ поставити коротке слово Я. Прочитайте тепер їх один одному. Ну як, виходить?

Прочитайте тихенько собі, що вийде. Ще раз погляньте на себе „збоку”. Можливо, вам захочеться щось змінити в своєму характері, поведінці, звичках.

Подумайте, що тобі треба змінити в собі – у своєму характері, звичках, захопленнях – щоб і з тобою людям захотілося дружити.

– Як допомогти учневі в класі, якого всі ображають? (Ви можете допомогти йому, якщо самі не будете його ображати. Якщо зможеш, то захисти його. Поясни дітям, що він такий, як усі учні і ображати його не можна. Спробуй із ним подружитись. Справжня дружба – це коли люди поважають одне одного й справедливо ставляться одне до одного).

4.7. Вправа „ Не хочу хвалитися, але я можу...”

Діти, які народилися восени утворюють коло та висловлюють свої міркування.

„ Не хочу хвалитися, але я можу навчити свого друга...” (кататися на велосипеді, гарно співати, швидко читати, розв’язувати складні задачі, в’язати , вишивати...).

Кожному хочеться мати надійних і добрих друзів, але треба пам’ятати, що ми самі повинні мати якості, які хочемо бачити у своїх друзів. Недарма народна мудрість каже:

«Скажи мені, хто твій друг, і я скажу, хто ти». Тому, якщо ваш друг поступає недобре, ви не повинні підтримувати його. Необхідно пояснити, що

друг зробив неправильно і допомогти йому виправити свої помилки. А чи знаєте ви, що розв'язати конфлікт можна за допомогою компромісу. **Компроміс** – це згода з ким – не будь у чомусь, якої досягають за допомогою взаємних поступків. Людина може йти на компроміс свідомо, виказуючи цим повагу до свого друга. Не треба боятися компромісів, вони тільки допомагають швидше розв'язати конфлікт. А щоб уникнути конфлікту треба зберігати спокій, не піддаватися непотрібним емоціям, іти назустріч іншим людям.

РУХАНКИ ТА ФІЗКУЛЬТХВИЛИНКИ

<https://www.youtube.com/watch?v=29gX6z9MVAw> «Ми плещемо у долоньки» - весела руханка для дітей, гурт «МАЛДІВИ»

4.8. Гра «Квітка дружби».

Другом ми називаємо того, кому довіряємо. Де немає повної відвертості, не може бути й дружби. У всіх людей, які нас оточують, є певні недоліки. Хто хоче мати друга без недоліків, той залишається без друзів. Ось чому не може бути міцної дружби без того, щоб люди пробачали один одному. Іноді в стосунках виникають непорозуміння, які можна подолати тільки разом. Окрасою кожної домівки називають друзів, які її відвідують. Справжній друг, який віддає частку свого серця, вартий того, щоб його цінували і берегли. Дитина має право в злагоді та дружбі співіснувати з усіма людьми, кожен потребує захисту та піклування” (Конвенція ООН про права дитини.Ст.3.

Вчитель ставить учням питання для обговорення:

- Що ви найбільше цінуєте у свого друга?

Спочатку учні обмірковують своє рішення індивідуально. Потім за сигналом вчителя обговорюють свої ідеї в парах та виробляють спільне рішення. За сигналом вчителя учні об'єднуються у четвірки та приймають спільне рішення. Завершується робота колективним обговоренням і складанням квітки дружби.

Таких якостей може бути багато. Ми записали найважливіші. Треба виховувати їх у собі.

4.9. Перегляд та обговорення мультфільму «Який друг справжній»

Згадайте, чи був випадок, коли друг, якого ви вважали справжнім, виявився несправжнім. Зараз ми переглянемо мультфільм, герої якого дадуть поради, як розпізнати справжню дружбу. (<http://autta.org.ua/ua/materials/material/>)

Продовжте перегляд та обговорення мультфільму (*Запропонуйте дітям додивитися мультфільм удома*). *Запитання для обговорення:*

- На чому тримається дружба?
- Що роблять справжні друзі?
- Чого не роблять справжні друзі?

4.10. Створення "Конституції дружби" (Закони дружби). Складемо закони дружби, за якими мають жити учні в нашому класі. (Закони записані на листках, виходить веселка). Орієнтовний список законів:

– Довіряти другові.

- Уміти зберігати чужі таємниці.
- Бути чесним і справедливим.
- Не створювати конфліктних ситуацій.
- Не сваритися через дрібниці.
- Пропонувати другові свою допомогу.
- Виконувати свої обіцянки.

Бачите, що для цього потрібно не так уже й багато. Якщо ви будете користатися цими порадами, то проблем у класі з однокласниками у вас не буде. Нехай це дерево висить у нашому класі і нагадує вам, щоб мати друзів, то треба дотримуватися цих простих правил.

Які якості треба в собі виховувати, щоб тебе поважали однокласники.

5. Рефлексія.

5.1. Читання дітьми віршів про дружбу.

1. Якщо друг у тебе є,
Життя радісним стає.
Разом можна все зробити,
Тож без друга не прожити.

2. Помирились сонце з хмарою,
І тепер танцюють парою.
Ллється дощ, і сонце світить,
Усміхаються їм діти.

3. Райдуга місток зробила –
Сонце з Хмарою здружила.
Хай з них приклад беруть діти.
Треба дітям всім дружити.

4. В житті усім потрібна дружба:
І для розваг, і для журби, й для служби.
Із другом легше в світі жити,
Але й дружити треба вміти.

5.Слід другові допомагати,
В пригоді завжди захищати,
Слід жарти друга розуміти
Й самому жартувати вміти.

6.Коли ж якийсь нерозуміння,
Потрібно виявить терпіння.
При сварці – швидше помирितись
– Не варто з друзями сваритись.

7.Людина може жити й не тужити,
Коли умітиме по справжньому дружити.
Бо друг в житті – це вам не просто так,
А це, напевно, що від Бога знак.

8.Товариша не можна ображати,
Його потрібно вміти поважати.
Не кидайте ви друга у біді
– Він допоможе й вам колись тоді.

9.А з другом можна все обговорити,
Обміркувати і порадитись завжди.
Цікаво з другом у похід ходити,
Якщо не маєш друга, то знайди.

10.Умійте й поради́ти ви за друга,
І ви забудете відтак, що таке сум і туга
Робіть добро й великі і малі,
І будуть друзями всі люди на землі.

11.Самотнє дерево і вітерець зламає,
А разом з друзями у тебе сила є.
Без друга не прожити — кожен знає,
Без друга сіре все життя твоє.

12.Вірність шануйте, дружбу шануйте,
Не ображайте нікого словом лихим.
Радість даруйте, в ногу крокуйте
Із другом щирим, вірним, палким.

13. Тому давайте в мирі й дружбі жити,
І доброту у серденьку нести.
Щоб з нами всім хотілося дружити
І друзями чудовими зрости.

5.2. Коло дружби.

А тепер всі закрийте очі. Нехай кожен візьме правою рукою руку сусіда і потримає її в своїй. Що можна про них сказати? (Теплі, ніжні, лагідні, добрі, гладенькі...).

Невже можна образити людину, якщо у неї такі теплі, добрі руки? Тож якщо хочеться образити кого-небудь із однокласників, необхідно згадати про добрі руки. Руки допоможуть нам потоваришувати. Товаришування, дружба – взаємини між людьми, які народжуються, міцніють на основі спільного навчання, інтересів, уподобань. Товаришувати можна з багатьма ровесниками, а дружити – лише з одним чи кількома. Друзів пов'язує велика повага один до одного, принциповість у взаєминах, симпатія, взаємодопомога.

- Що дорожче за золото, сильніше від бурі, міцніше за сталь? (Дружба).

5.3. Вправа „ Чи здійснилися ваші очікування”.

- Мені дуже сподобалось, як ви працювали на уроці. Мої очікування справдилися. Ви намагались бути щирими і відвертими, точно висловлювали свої думки.

5.4. Вправа „ Відновіть вірш”.

А тепер усі разом зробимо висновок з усього сказаного і складемо вірш про дружбу. Останнє слово кожного другого рядочка ви будете добирати самі в риму.

Щоб могли ми гарно жити,
Треба вчитися... (дружити).
А не кидатись словами,
Щоб не стати ... (ворогами).
І запам'ятай собі —
З другом легше у... (журбі).
Друг нас виручити може,
У біді він ... (допоможе).
А як пісня, жарт чи сміх —
Радість ділиться на... (всіх).
Друг нас може захистити
Може з класом ... (помирити).
Друг не стане кепкувати
І на людях нас... (повчати).
А як сварять всі навкруг —
Йде на захист справжній... (друг).
І ніколи не забудь!
Й ти для друга — вірним... (будь)!
Й ще одне запам'ятай:
Друзів ти... (не забувай)!
Знай, моя дитино мила,
Дружба — це велика... (сила)!

5.5. Гра «Вибери картку».

- Мого друга звать...
- Мій найкращий друг...
- Справжній друг...
- Кращий друг – це той...
- Я радію, коли мій друг...
- Я сумую, коли мій друг...
- Мені хотілося, щоб мій друг...
- Коли я виросту, я хочу, щоб мій друг...

5.6 Вправа «Хто мій друг»

Зараз я вас прошу записати ім'я свого найкращого друга на крапельках нашої хмаринки. (Діти записують і прикріплюють на дошці)

Давайте створимо у нашому класі гарний настрій. Посміхніться, скажіть своєму сусідові теплі слова. Молодці, я теж рада бачити усіх вас такими добрими та усміхненими. Дарую вам сонечко із прислів'ям про дружбу. Перегляд кліпу про дружбу.